

Pripravljeni smo na novembrske volitve

Ptuj, 28. oktobra (VJ). Minuli teden, zlasti v soboto in nedeljo, 24. in 25. oktobra t. l., so bila v polovici predelov okraja predvolilna zborovanja, ki so se jih udeležili tov. dr. Jože Potrč, tov. Milko Goršič, tov. Bratko Ivan, tov. Bračič Vladimir, tov. Stropnik Ljudez, tov. Trnšek Jože, tov. Belšak Franc, tov. Petrovič Janez, tov. Frančič Ljudez in tov. Primož Franc kot kandidati za poslance v Zvezno in Republiško skupščino. V prihodnjih dneh bodo zborovanja še v ostalem predelu okraja. V vsaki večji vasi bo zborovanje, ki se ga bo udeležil kandidat za poslanca iste volilne enote.

Dosedanjska politična dela ne bi mogli ocenjevati samo kot priprave za volitve, ker so bila vzporedno s predvolilnimi zborovanji tudi protestna zborovanja proti krivičnemu sklepu vlad ZDA in Anglije o prepustitvi cone »A« in Trsta v upravo imperialistični Italiji. Enotnost ljudstva v tem ogroženju je obdržala svoj poudarek tudi za volitve. Tako enotnemu nastopu v oktobru ob ogroženih pravicah in interesih Jugoslavije nikakor ne more novembra slediti neenotno nastopanje pri volitvah. Kot se je ljudstvo zgrnilo na zbornih mestih po 8. oktobru, tako se bodo na voliščih 5., 8. in 22. novembra samozavestno zbrali volivci in glasovali za poslance, ki zaslužijo zaupanje, da jim ljudstvo tudi leta vnaprej zaupa vodstvo svoje socialistične domovine, obrambo svobode in pravice narodov Jugoslavije.

Socialistična zveza se lahko v večini krajev postavlja z doseženimi političnimi uspehi zadnjega časa. Uspeh njenega političnega aktivnega, vaškega kot okrajnega ni samo v tem, da je v kratkem času preko pričakovanja naraslo zanimanje za številna politična in gospodarska vprašanja, temveč tudi v soglasnem potrjevanju predlogov za kandidate poslancev v obe skupščini ter kandidatov v okrajni, republiški in zvezni zbor proizvajalcev. Ob tej enotnosti ni moglo priti do predlaganja takih oseb za kandidate, ki bi rušile v primeru izvolitve enotnost skupščine ali zbora proizvajalcev. Kolikor je prišlo do posameznih predlogov, so ti odpadli, ker predlagatelji niso tvegali utemeljevanja svojih predlogov, zato so jih tudi opuščali ter se podrejali predlogu večine.

Pri predvolilni agitaciji je bilo premalo poudarka na važnosti volitev v zbor proizvajalcev. Posledice tega se odražajo v tem, da za tovrstne volitve kljub temu, da bodo v nekaj dneh, ni takega zanimanja in priprave kot na volitve 22. novembra. Ta ugotovitev sili vaške politične aktivne kot okrajni aktiv, da to slabost odpravijo še sledeče dni pred volitvami.

Na sestanku okrajnega političnega aktivja v ponedeljek, 26. oktobra, je bil sprejet predlog, da bodo v nedeljo pred volitvami, 15. novembra, po vsem okraju zadnji predvolilni sestanki z udeležbo čimvečjega števila volivcev, krajevnega političnega aktivja in članov okrajnega političnega aktivja, da bo res vsak volivec dobro vedel, kdaj, kje in kako bo volil.

Pri naslednjih predvolilnih zborovanjih z udeležbo kandi-

datov za poslance ne bi smeli ponavljati napake nekaterih aktivov pri svojem delu, zlasti v ravniških predelih, da bi tam prihajalo na zborovanja enako število volivcev kot v hribovitih haloških predelih z raztresenimi hišami, kjer na nobeno zborovanje ni manj kot 40–50 zastopnikov vseh domov in družin. Nekaj nedeljskih primerov ni ravno v čast vaških aktivov Socialistične zveze, ko je bilo n. pr. v Školah, Veliki Nedelji ali Ormožu toliko udeležencev zborovanja kot v Halozah v manjši vasi.

Tudi tehnične priprave na

volitve tečejo vzporedno s političnimi. Z instrukcijami volilnih komisij dobivajo te potrebne navodila za pravilno izvršitev tehnične plat volitev.

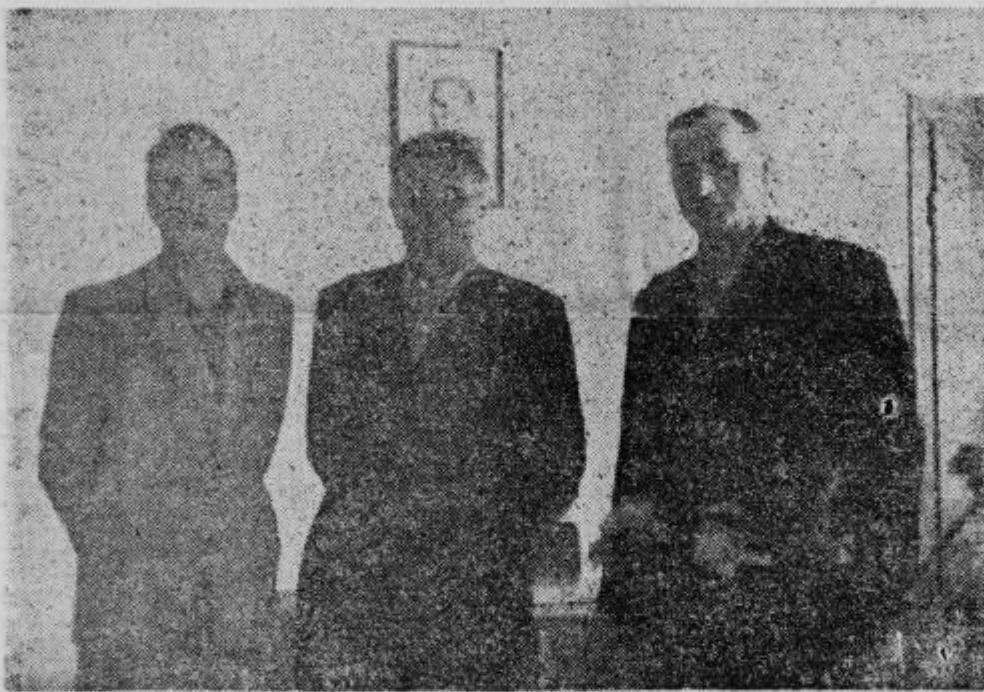
V pričakovanju pravične rešitve vprašanja cone »A« in Trsta ter v pripravah na volitve se naše delovno ljudstvo dobro zaveda bodočih nalog novovoljenih poslancev in članov zbora proizvajalcev. Zato bodo novembrski dnevi volitev ponovna manifestacija bratstva, enotnosti in zaupanja v svojo pravo pot graditve socializma, varovanja miru in enakopravnosti jugoslovanskih narodov.

KANDIDATA ZA POSLANCA V ZVEZNO SKUPŠČINO TOV. DR. JOŽETA POTRČA JE PRIJETNO POSLUŠATI

Markovci, 25. oktobra (VJ). V dvorani pri šoli je bilo danes dobro obiskano predvolilno zborovanje, ki se ga je udeležil in na njem govoril o politični in gospodarski demokraciji, o borbi Jugoslavije za enakopravnost narodov, za gospodarski napredek, za zmago socializma itd. kandidat za poslanca Zvezne skupščine tov. dr. Jože Potrč. Volivci so zdržali na zborovanju 3 ure in so vneto poslušali tov. dr. Jožeta Potrča, čigar go-

vor ni bila predvolilna agitacija, temveč poučno in zanimivo predavanje, ki je vsem udeležencem razjasnilo številne nejasnosti in domača gospodarska in politična vprašanja.

Isti dan je obiskal tov. dr. Jože Potrč tudi volivce v Podgorcih, kjer so si prav tako želeli volivci z njegovo pomočjo razjasnjevati razna vprašanja svetovne in domače politike in gospodarskega razvoja.

Troje naših kandidatov: tov. dr. Jože Potrč, na levi tov. Bratko Vladimir, na desni tov. Koje Miha

Okrog nas

Tržaški problem, Izraelsko-arabski spor, priprave za politično konferenco o Koreji ter vrsta drugorazrednih mednarodnih političnih vprašanj trenutno predstavljajo predmet pozornosti svetovne javnosti.

Ni dvoma, da so vsa ta vprašanja z vidika ohranitve miru in krepitve ideje sporazumevanja med narodi velike važnosti, vendar nas Jugoslovane v tem času najbolj zanimajo stvari, ki so v zvezi s Trstom oziroma rešitvijo tržaškega vprašanja. Odgovori predsednika Tita na vprašanja nekoga francoskega novinarja pred koncem prejšnjega tedna, izjave, ki sta jih dal državnj tajnik za zunanje zadeve FLRJ Koča Popović in podtajnik dr. Bebler z jugoslovanske strani,

mного prispevali k jasnosti v tem pogledu, obenem pa pomenijo zadnje in najjasnejše svarilo vsem, ki so več ali manj vpleteni v zadevo, da je Jugoslavija pripravljena na razgovor, da si želi konference o tržaškem vprašanju, da pa na drugi strani odklanja ne samo odločitev z dne 8. oktobra, temveč tudi vsako nadaljnjo, ki bi bila sprejeta oziroma izvedena brez njenega sodelovanja in sodelovanja. Medtem pa v zapadnem svetu vsak dan vznika novo formulo za rešitev tržaškega vprašanja, točnejše dnevne o predlogu, ki ga daje pripravljajo zahodna veselja po tem, ko je naletel njihov sklep od 8. oktobra na tako enodusno zavrnitev v Jugoslaviji in ko je ta tako enotno in odločno nanj reagirala. Dejstvo je, da gre enotnemu in čvrstemu nastopu jugoslovanskega ljudstva zasluga, da famozni sklep ni bil izveden, da so začeli tudi v ZDA, kjer so sprva bili najbolj trdni za izvedbo sklepa, v zadnjem času popuščati ter priznavati veliko napako svoje diplomacije.

V Italiji bi pričakovali zama kakršnokoli pripravljenost za revizijo svojega odnosa do Jugoslavije ter zato od tam v tem času ni moglo priti nič drugega kakor licemeran predlog o umaknitvi vojaških sil z oba strani meje, kakor da je Jugoslavija začela razlajati z orožjem in da je sedaj potreben »mitoljiuben« Italijan»ki predlog o normalizaciji stanja na meji. Drugle na Zapadu pa jugoslovansko stališče vedno bolj prodira in javno mnenje vedno odločneje podpira naše prizadevanje, da bi bilo tržaško vprašanje rešeno v duhu sporazumevanja

med narodi in proti aspirativnim ambicijam Italijanskega imperikalizma.

Na dnevnem redu razprav Varnostnega sveta je trenutno poleg tržaškega vprašanja še vprašanje sporov med Izraelom in sosednimi arabskimi državami, posebno Sirijo, ki čisto prerastejo v izmenične oborožene pohode preko meje v obeh smereh in ki torej tudi niso nikakoj jamstvo za ohranitev miru v tem delu sveta.

Pa še Daljni vzhod, Koreja, Indokitajska? Preteklo sredo, 28. oktobra 1953, bi morala po dolobah premirja na Koreji začeti z delom politična konferenca, ki bi spravi korejsko vprašanje z dnevnega reda. Toda kaže, da smo danes od te konference prav tako daleč kakor pred tremi meseci, ko je bilo premirje podpisano, ker se nasprotni stranke doslej niso moge še sporazumeti niti o kraju, kjer naj bi konferenca bila, niti o tem, kdo bi naj na njej sodeloval. Do miru je torej še daleč, vendar ne smemo zanikati dobre volje, ki obstaja, da bi bil ta namen tudi na Koreji dosežen.

Vojna v Indokini povzroča Franciji silne težave ter ne daje nikakih zagotovil, da bo v do glednem času končana tako, kakor bi v Parizu želeli. Pa tudi drugod po svetu so vedno glasnjejši glasovi, ki govorijo o tem, da se doba kolonij in drugih oblik neenakopravnosti narodov počasi, pa zato tem bolj zanesljivo bliža svojemut koncu. O tem nam prepričuje tudi stanje v Južni Afriki, v Tunisu in Maroku, Egiptu in drugod, prav tako kot v delcih vzhodnega bloka, kjer se prav tako zavedajo, da so le objekti v interesni sferi neke tuje sile.

V ptujskem okraju so letos dobro izbrali

Ptuj, 27. okt. (LP). Z novim šolskim letom se niso začele skrbj samo za otroke, učiteljsko, profesorje ter starše, temveč tudi za Svet za zdravstvo in socialno politiko, ki pomaga staršem in šoli v skrbi za to, da bodo prihajali v šolo socialno preskrbljeni in zdravstveno krepki otroci. Brez tega velikega in odločilnega faktorja otrokom ni mogoče izpolnjevati dolžnosti, ki jih imajo z obiskovanjem šole. Z novim šolskim letom 1953/54 stopa ta povezanost socialnih, zdravstvenih in vzgojnih vprašanj še bolj v ospredje, saj to omogoča vrsta najnovejših izkušenj skupnega dela in skupne skrbi ter doseženih uspehov.

Med tozadevne najvidnejše uspehe nedvomno spada to, da je v začetku šolskega leta 1953/54 prišlo v šolske klopi 320 zdravstveno krepkejših otrok iz socialno šibkih družin iz predela Halož (173), Ptujkega polja (54), Slovenskih goric (33) in Ptujla (60), pri katerih učni uspehi niso toliko odvisni od prizadevanja samega otroka ter povezave med domom in šolo, kakor od socialnozdravstvenih razmer, ki oblikujejo otrokove telesne in duševne sposobnosti. Ti otroci

so preživeli po 3 tedne v zdravstvenih počitniških kolonijah v Silu in na otoku Krku, v Slovenjem Gragcu, Laškem, Kaštelu Stafilicu in v Avstriji v dobrih razmerah. Prizadevanje Sveta za zdravstvo in socialno politiko ter šole, da bi skupno posegla v družine z zdravstveno najšibkejšimi otroci, pomoč ljudske

V minulih počitnicah je odšlo v kolonijo 320 otrok in se jih je prav toliko vrnilo svojem, svojim staršem in med svoje sošolce. Vrnili so se veseli in zdravstveno odpornejši, za njih pa je prišel glas: »Ptujski okraj je te počitnice odlično izbiral. Ni spraševal, kdo bi rad šel v kolonijo in kdo ima denar.

Otroke so spremljevali na postajo številne matere

oblasti, delovnih kolektivov ter UNICEF ni bilo zaman. Ptujski okraj je dobil zaslužen priznanje. Glede izbire otrok za zdravstvene kolonije je letos segel najgloblje v socialno in zdravstveno stisko otrok, ki jim gre vsa pomoč socialistične družbe. To zaslužen priznanje gre socialno-zdravstvenemu svetu, ki je organiziral kolonije, šolam, ki so predlagale v kolonije socialno in zdravstveno najšibkejša otroke, enostranske in obojestranske vojne sirote in ostale otroke, delovnim kolektivom v okraju, ki so to akcijo podprli moralno in materialno ter ljudem, ki so opravili naloge kolonije.

Ko so se v Ptuj zbirali otroci pred odpotovanjem v kraje, kjer so bile kolonije, je marsikdo skimal ob pogledu na suha, blede, skompano obličja telesca in boste noge otrok, ki jim je prvič dano oditi od doma na počitnice, ki se peljejo prvič z vlakom in ki še ne vedo, kako bo to novo življenje na morju in med hribi, daleč od doma, od domačin, brez skrbi za hrano in ostalo. »Kaj bodo rekli tje, ko bodo videli te revčke?« se je marsikdo vprašal ob pogledu na vrsto otrok na poti na vlak. Mimo takih neumestnih razmišljanj in vprašanj so šli kolektivni šole ter Svet za zdravstvo. Nikdar niso zanikali, da se borimo proti zmožnosti, revščini in vsemu, kar izvirja iz gospodarske zaostalosti in socialnih krivih preteklost. V tej borbi se ne oziirajo kaj bo kdo mislil ob pogledu na ravne in blede otroke na poti, ko gredo uživati lepoto naše domovine, ko si gredo na zdravje, po nove vtise in doživljanje.

temveč kdo izmed šolskih otrok je zdravstveno najbolj ogrožen. Povsod so te skromne in blede otroke sprejeli kot svoje in storili vse, da bi jim bilo čimlepše in čimbolje. Pomoč oblasti, delavskih kolektivov in UNICEF je dosegla svoj namen, ker je segla najgloblje v vrsto družin in otrok, ki so je bili najbolj potrebni.

Preskrba Ptuj, Izbrata Ptuj, Tovarna Kidričev, Tovarna perila Ptuj, Strojilka in Vojenska Mašperk, Gradis Kidričev, Zelaznica Perutina, Remont Ptuj, Triglav Tržič, Perutina Ptuj, Kruh-pivo Ptuj, Zaga Ptuj, Rdeči križ Ptuj, Mesarija Zetale, Milzarske delavnice in žaga Središče, Spaner Ptuj ter ostala podjetja so z materialno podporo v tej akciji dokazala, da je namen njihovega dela služiti ljudstvu in podpirati borbo za socialistične smotre. Pomoč sta obljubili še podjetji Rožnik in Petrova nista je pa še dala. Tudi Perutina je v zaostanku.

Rezumljivo je, da te izkušnje, ti uspehi in to priznanje daje v novem šolskem letu 1953/54 šoli, svetu za zdravstvo ter delovnim kolektivom vso oporo, da od začeta dela ne bodo odstopili. Začeli so pri problemu, ki zahteva svojo rešitev, pri vprašanju zdravja otrok, ki zadeva veliko število družin v okraju. O tem vprašanju bo zato tudi več govora na bodočih roditeljskih sestankih. Ko se bodo bližale počitnice bo toliko lažje pravilno in pravočasno odbrati otroke in izvrševati vse naloge kolonij, glede katerih je bilo letos še mnogo težav.

Zopet se bodo pričeli zdravstvene prosvetni tečaji za dekleta

Brez vsakega pretiravanja lahko trdimo, da pomenijo zdravstveno-prosvetni tečaji Rdečega križa pravo revolucijo v naši borbi za dvig zdravstvene kulture na vasi. Če pomislimo, da je obiskovalo v ptujskem okraju v 28 tečajnih centrih 1148 tečajnic, v Sloveniji v 607 tečajnih centrih skoraj 18.000 deklet in da je bilo v vsej Jugoslaviji teh tečajev 9109 z 228.400 tečajnicami, si lahko predstavljamo, da je to ogromen kader, ki lahko že danes izdatno vpliva na preobrazbo svoje okolice, jutri pa bodo ta dekleta že nosilke novega rodu, ki ga bodo rodile in vzgajale z novimi pogledi na svet, brez vraž in praznoverje po naukih, ki so jim dali predavatelji na tečajih.

Tečaji so kljub mnogim objektivnim in subjektivnim težavam uspešni. Ne bi bilo prav, če bi ocenjevali tečaje le po uspehih, ne da bi v letošnjem letu popravili pomanjkljivosti, ki so se pokazale.

V ptujskem okraju so pričnjo tečaji za izobraževanje ženske mladine v 28 tečajnih centrih 8.

novembra 1953. Tečaje bodo obiskovala dekleta rojena 1934, 1935. Pridobljeno znanje v lanskem letu se bo utrjevalo v zvezi s praktičnim delom. Izvajale se bodo praktične vaje na tečajih samem, izvajale se bodo tudi manjše ali večje asanacije na terenu, dopolnila se bodo predavanja o prehrani, alkoholizmu in duševni higieni.

Naša bodoča žena-mati bo lahko z znanjem oborožena sporedno stopala s svojim možem po poti napredka ter vzgajala svoje otroke v zdrav narod.

Starši naj bi se predvsem zavedali, kakšne koristi prinese izobraženo dekle domu. Starši naj bi bili pobudniki, da bi dekleta redno obiskovala tečaje ter pomagali, da bi se tudi njihovi domovi spremenili v vzorno higijensko urejena gospodarstva.

Zgledna skrb kolektivov za šolo

Odkar je delovno ljudstvo prevzelo tovarne in druge obrate v svoje roke, se je marsikaj spremenilo. Tako sta delavska sveta in upravna odbora obeh tovarnov Mašperku sprejela prostovoljno obveznost do tamkajšnje šole, katere zbornica je bila podobna kakšni zbiralnici starega pohištva, pa tudi v razredih so potrebna popravila, predvsem podov. Z znanstvi zneski sta prisločila na pomoč, poleg pa se obvezala, da bosta v semestralnih počitnicah v štirih razredih položila nove pode ter za okrasitev hodnikov izdelala po 20 okvirov iz trdega lesa. Tovarna

volnenih izdelkov je poleg tega nabavila še precej najpotrebnejših učil, tovarni stroji pa podarila najpotrebnejše kemikalije za pouk kemije na nižji gimnaziji.

S to podporo se je zbornica šole že spremenila, ker je vsa njena oprema belo prepletkana, mize pa pogrnjene z dragocennim blagom, ki ga je poklonilo delavstvo tovarne volnenih izdelkov. Po zaslugi obeh kolektivov bodo izvršena še popravila v učilnicah, da bo tudi mašperška šola dostojno vzgajališče našega mladega rodu.

Viaganje prijav o doseženem vinskem pridelku letnika 1953

Kakor vsako leto naj vsi lastniki vinogradov tudi letos do 7. novembra 1953 prijavijo pisмено ali ustno celotni pridelok vina (hibridnega in belega) in žganja pri tistih občinskih ljudskih odborih, na področju katerih imajo vinograd. Tudi vinogradniki, ki niso imeli pridelka vlad elementarnih neugod (toče, pozebe) naj vložijo prijave, seveda negativne. V prijavi je treba navesti količino pridelane mošta, število družinskih članov, starih na 15 let in zapošlenih v gospodarstvu. Za družinske člane je treba smatrati sinove-vojake, ki so na odsluženju kadrovskega roka in družinske člane dijake nad 15 let starosti. Ne vpisujejo se člani, ki sicer živijo v vinogradniku in skupnem gospodinjstvu, imajo pa samostojen poklic ali pa so v kakoli službi. Tudi se ne more smatrati za družinskega člana vinčarja in njegovih družinskih članov, ki so zaposleni pri lastniku vinograda.

Poleg celotne količine pridelane vinskega mošta in števila družinskih članov nad 15 let starosti je treba navesti tudi odprodane količine pridelka in komu, nadalje količine doma porabljene vinskega mošta do dneva prijave. Opozorjamo vse vinogradnike, naj bodo vsi zgoraj navedeni podatki točni in odgovarjajo stvarnemu stanju. Prijave naj vložijo vsak posebej, jalec vina sam ali pa naj poda ustno prijavo pri pristojnem občinskem odboru osebno, da prepreči vsako naknadno izgovarjanje v morebitni vložni.

Roditeljski sestanek na majšperški šoli

V nedeljo, dne 18. oktobra, je bil na majšperški šoli prvi roditeljski sestanek v novem šolskem letu. Razred je bil nabito poln. Tovariš ravnatelj je seznanil starše z vsemi perečimi problemi šolske dejavnosti, pohvalil starše, ki redno prihajajo na roditeljske sestanke ter grajal tiste, ki se ne brigajo za svojo dečo, ki redno ne pošiljajo k pouku in je ne oskrbujejo s šolskimi in drugimi potrebščinami. Saj ni čuda, če takšna zanemarljena deca zgrubi voljo do šolskega dela in lastne izobrazbe. Z zadovoljstvom je ugotovil, da se velika večina staršev zaveda svojih dolžnosti do dece, saj to vidno kaže šolski obisk, ki znaša za minuli mesec na nižji gimnaziji nad 98 odst., na osnovni šoli na 95 odst. Po veliki večini izostajajo le bolni in slabo oskrbovani otroci iz šole.

Tovarišica učiteljica Marija Cobelj je podala staršem v svojem referatu nekaj smernic o vzgoji šolskih in pošolskih otrok.

(Nadaljevanje s 1. strani)

zdravstvenih navodilih, bo naše življenje zdravo in dolgo.

Naša socialistična oblast je poskrbela tudi za to. Tov. Tito je povelj Rdečemu križu nalogo, da seznani z zdravstvenimi problemi naše bodoče žene-matere.

Ne samo Rdeči križ, vse množne organizacije in obsevnosti forumi in tudi starši in dekleta se lahko zavedajo važnosti teh tedaj ter vsak po svoje doprinejo in pomagajo, da bodo doseženi želeni uspehi.

OO RK

prošnji ali pritožbi, češ prijave niso vložili sam, ampak moj sosed, ali viničar, ki ni vedel za točne podatke, nsem pa toliko pridelal. Taki in slični izgovori se tudi letos ne bodo mogli upoštevati pri reševanju pritožb.

V dnevih od 8. do 15. novembra 1953 bodo popisne komisije preverjale točnost v prijavi podanih podatkov in navedbo v popisnem vinskem pridelku v kletih in o ostalih shrambah. Pri vinogradnikih, ki iz kateregakoli vzroka niso vložili prijave, bo popisna komisija prav tako popisala vinski pridelok. Kolikor popisne komisije zaradi odsotnosti vinogradnika, ali iz drugih

razlogov ne bi moge izvršiti popisa, pa se bo količina vinskega pridelka ocenila na osnovi podatkov, s katerimi razpolaga občinski ljudski odbor to je površina vinograda itd.

Da se letos izognemo kolikor le mogoče vsem nepravilnostim pri ugotavljanju doseženega vinskega pridelka letnika 1953, je predvsem potrebno, da vinogradniki prijavijo količino pridelane vina in žganja z ostalimi priraki; navedenimi podatki, da prisostvujejo pri popisu vina. Popisne komisije naj izvršijo popis vina vestno in točno na kraju samem to je v kletih in shrambah.

Kmetovalci, pozor pred svinjsko kugo!

Svinjski sejmji so začasno uklenjeni, da bi se omejili promet s svinjami. V raznih krajih je ugotovljen pojav svinjske kuge. Vse kaže, da smo jo tudi tokrat dobili iz sosednih republik, kjer je ne morejo zatreti in to potom samozvanih svinjskih prekupčevalcev. Ti nakupujejo v sosedni Hrvatski okužene svinje in jih naprej prodajajo. Če jim medčasno svinje obolijo, jih zakoljejo in prodajajo meso. S takim okuženim mesom se širi kuga pri nas.

Kdor redi svinje, naj kupljeno

meso, ne glede na to, od koga je kupil, prekuha. Isto naj stori tudi s posodo in vsem, kar pride v stik s mesom. Tako razkuzimo meso in posodo.

Kdorkoli zve za primer svinjskega obolenja je dolžan to prijaviti oblastem (občini, okraju), kar so dolžni storiti predvsem rejci svinj sami. Oblast odredi zakonito mero, ki ima namen omejiti bolezen, preprečiti širjenje in jo zatreti.

Svinje, ki so bolne več kot dva dni, se ne dajo ozdraviti in le redkokatera preboli bolezen. Zdrave svinje je mogoče obvarovati pred boleznijo s cepljenjem, ki se izvrši le na neposredno ogroženih svinjah.

Od okužbe do izbruh kuge poteče vsaj teden dni. Za razliko od rdečice poteka kuga bolj kronično. Medtem ko svinje pri rdečici po 3 ali 4 dneh ozdravijo ali poginejo, se kuga vleče tudi po mesec dni. Svinje slabo žrejo, so sorazmerno žive, teka jo in hira jo. V zadnjem delu so ginge, se opotekajo, kašljajo, driskajo, dobi jo gnojne oči. To je kuga. Seveda niso vsi ti znaki vedno enako izraženi in zato je treba obvestiti strokovnjaka - živnozdravnika o primeru, kar zahtevajo tudi zakonska določila.

V naših razmerah se svinjska kuga vedno omeji, če so rejci disciplinirani ter če svinje raznih rejcev ne pridejo v medsebojni stik. Drugače je to na Hrvatskem, kjer so skupne paše in se svinje cele vasi skupaj pasejo.

Kmetovalci, čuvajte torej svoje svinje pred okužbo! Ne puščajte mašetarjev v svoje svinjake! Bodite previdni s svinjskim mesom. Če vas je že doletela nestreča, prijavite jo takoj. S tem boste preprečili, da bi se vaši sosedje in cela vas trpela škoda. Ne dovolite, da bi se kuga širila po nemarnosti. Če ne boste sami hoteli varovati svinj.

sti. To vprašanje ji je pojasnil učitelj: »Socialistična družba ne more vključevati v šolo tistega, kar naši stvarnost nasprotuje.«

Upamo, da bomo še večkrat videli v Juršincih toliko zbranih staršev-ljubiteljev svojih otrok. Da je bil sestanek resnično zanimiv, nam potrjuje besede neke matere: »Da bi bil sestanek v nedeljo, bi ponovno prišla.«

SA.

Roditeljski sestanek za osnovno šolo in nižjo gimnazijo v Gorišnici

V nedeljo, 25. oktobra, so starši učence osnovne šole in dijakov nižje gimnazije napolnili prostrano učilnico in prisostvovali roditeljskemu sestanku. Starši so se odzvali v takem številu, da so mnogi morali stati na hodniku. Večina staršev se torej zaveda svojih dolžnosti do otrok, cenijo in upoštevajo šolo ter ji daje tisto mesto, ki ji v socialistični družbi pripada.

Ravnatelj nižje gimnazije, ki vodi tudi osnovno šolo v okviru občelozbrazovalne šole in doma ter v tej zvezi prikazal mnoge nepravilnosti in škodo, ki jo posamezni starši delajo svojim otrokom, ker jim je šola deveta skrb. Na srečo je takih staršev

prav malo v šolskem okolišču, dočim večina posveča svojim otrokom vso skrb in ljubezen. Dotaknil se je najprej vzgojne plati šolskega dela in prikazal velike težave in ovire, na katere dnevno prihaja učiteljstvo ter apeliral na starše, da v tem pogledu pomagajo učiteljstvu pri reševanju in odстранjevanju raznih kvarnih vplivov, ki ogrožajo vzgojno delo. Apelliral je na starše, naj sami v vasi vplivajo z dobrimi vzgojnimi nasveti pri tistih ljudeh in roditeljih, ki te vzgojne naloge ne vršijo pravilno.

V drugem delu svojega razpravljanja je govoril o učnem delu v gorišniški šoli. Prikazal je staršem obsežen učni program v osnovni šoli in posebno v nižji gimnaziji, ki ga zmore nedeželski učenec le na ta način, da obiskuje redno pouk in da mu dajo starši dovolj prilike in časa, da se doma uč. Mnogi starši so to že sprevideli, zlasti je to opaziti pri dijakih III. in IV. razreda in je zaradi tega delo v teh razredih mnogo lažje in uspešnejše. Če bodo starši pokazali tako razumevanje šole pri ostalih razredih gimnazije in osnovne šole, se ni treba bati, da ne bi dosegli želenih uspehov. Odnosno pa bo tudi mnogo nevolje in godrnjanja.

Tovariš ravnatelj je prikazal staršem tudi objektivne vzroke,

ki v mnogih primerih ovirajo uspešno učenčovo delo v šoli. To je popoldanski pouk. Starši vedo, da je popoldanski pouk za učenca veliko več vreden kot popoldanski, ker pride učenec popoldne že utrujen v šolo in se mu v mnogih primerih ne da niti poslušati, kaj šele, da bi se zbral in sodeloval.

Starši vedo, da šolsko poslovanje ne odgovarja pedagoškim načelom sodobnega pouka, da bo potrebno v tem pogledu nekaj napraviti, zlasti če pomislimo na to, da je v okolišču vedno več otrok, da so še sodaj zasledene vse učilnice dopoldne in popoldne in da manjkata še za tak način pouka dve učilnici. O tem perečem problemu se že dolgo razpravlja in bo nujno, da bo o tem razmišljala lokalna oblast in višji forumi.

Po več kot dveurnem razpravljanju so starši z zadovoljstvom zapuščali sestanek in spraševali o času sestankov in posamezne razrede, ko se bodo lahko bolj podrobno pogovorili s posameznimi razredniki o napredku svojih otrok.

Okrajne gospodarske vesti

OLO Ptuj, tajništvo je dne 23. oktobra 1953 izdalo sklep o ustanovitvi komisije za družbeni plan za leto 1954 ter vanjo imenovalo tov. Stropnik Lojzko, predsednika gospodarskega sveta OLO Ptuj kot predsednika ter člane Franca Novaka, referenta za kmetijstvo pri OLO Ptuj, Miho Kolarica, šefa urada za dohodke OLO Ptuj, Boruta Carlija, direktorja Narodne banke Ptuj, Antona Purga, načelnika sveta za gospodarstvo pri OLO Ptuj ter Vilka Lipuša, glavnega računovodjo Tovarne glinice in aluminija v Kidričevem.

S posebnim sklepom istega dne je OLO Ptuj določil komisijo za gozdarstvo pri OLO Ptuj, ki jo tvorijo: predsednik Anton Purg, načelnik sveta za gospodarstvo pri OLO Ptuj, člane: Simon Krepič, okrajni gozdar, Ivan Kvas, referent za zemljiški sklad pri OLO Ptuj, Stropnik Lojzka, predsednika sveta za gospodarstvo pri OLO Ptuj, Franc Tkalec, okrajni logar v Cirkulanah, Stanislav Zmazek, tehnik v Velike Nedelje.

Kdaj bo zgrajen čez Dravo v Ptuj nov most? Je vprašanje, ki si ga Ptujčani često zastavljajo, ko vidijo, kako se naše sedanji pod težo težko oplovrjenih motorov in drugih vozil. Komisija, ki je pred nekaj dnevi ogledovala teren po ugotovitvi nekaterih momentov, ki preje niso bili predvideni, ni mogla sprejeti dokončnega zaključka, kje bo zgrajen novi most. Gradnja pa je v načelu že odobrena ter obstajajo zagotovila, da bo most v letu 1955 dograjen.

ČUDNA TRGOVINA

Iz raznih krajev, delavskih naselij in podjetij prihajajo v Hložce z avti po sadje. Tukaj vidimo avtomobile iz Kidričevega, Maribora, Celja in Ptuj. Kupci so zelo ustrežljivi. Pripravljani so celo sami nabirati oziroma trgati jabolka. Ljudstvo jim rade proda, se rajši pa bi videlo kupce, ki bi pripeljali s seboj material za električno napeljavo. Sami nimamo prevoznih sredstev, da bi odpeljali sadje v kraje, kjer je tozadevna industrija.

R. I.

Trst nekdanj in sedaj

II.

NACIONALNE RAZMERE V TRSTU

Notranji ustroj mesta Trsta se je glede na nacionalne in socialne plasti prebivalstva, odkar je postal svetovno pristanišče, naglo izpreminjal. V Trstu s še ohranjenim romanskim življenjem, obdan od slovenskega, so pričeli, ko je postalo mesto važno trgovsko središče, prihajati iz raznih dežel trgovci, mornarji, delavci in različni strokovnjaki. Že za vlade Marije Terezije se je vselilo v Trst mnogo srbskih, grških, nemških, italijanskih in drugih rodbin, ki so s trgovino naglo obogatle. V nacionalnem pogledu ni bilo dolgo nobene jasnosti, marveč je mesto postajalo v pravem pomenu mednarodno vele mesto z romansko večino, z močno slovensko manjšino ter drugimi narodnostmi. Trst je bil najmanj do leta 1848 kozmopolitičen: zmes raznih narodov in narodnosti, brez izrazitih političnih stromljenj. Najvažnejša je bila za vse trgovina, delo, kruh in razvoj.

Slovinci so se v prvih dobeh priseljevali v Trst razmeroma počasi. Toda to vseljevanje je imelo zanje žalostne posledice, kajti tuji prevladujoči živeli je večji del naših priseljenecov, ki so bili predvsem mali ljudje, asimilirali, kajti nacionalne zavesti pri našem človeku še ni bilo oziroma je bila neprebujena. Zlasti je bilo tega v času prvega razvoja male obrti in trgovine, ker je naš slovenski človek prišel tedaj v neposredni stik z delodajalcem, ki je bil tuje, največkrat poitalijančen domaćin. Na boljše se je obrnilo šele takrat, ko se je pričela naglo razvijati velika industrija in trgovina, ki sta združevali delavce v velike skupine, ki niso v tako neposredni zvezi z gospodarstvom in se zaradi tega njih vpliva laže otresejo. Poslej je pričelo mesto naglo izgubljati svoj italijanski značaj. Italijani, katerih število je raslo precej na račun asimiliranih priseljenecov, dolgo niso tvorili nacional-

no ostro opredeljene skupine, ki bi se čutila tesno povezana z domovino-matco. Ta občutek se je prebudil šele mnogo pozneje. Pa tudi v Italiji sami si še dolgo niso bili na jasnem glede Trsta in so ga sprva bolj oddaljeni, kot si ga prisvajali. Čut skupnosti z Italijo se je prebudil zelo plaho in nejasno skoraj celo stoletje kasneje kot v ostali Italiji, popolnoma jasno in odkrito pa šele v času, ko so se začeli kazati prvi znaki italijanskega imperializma. Vzroka sta bila predvsem dva. Trst je bil v svojem razvoju stalno v borbi z Benečanki. Moral je plačevati beneškemu dobi tribut celo po letu 1382 do leta 1500. To je mesto odtušilo zabodo, pa tudi tam naseljene Italijane. Drugi vzrok, ki je glade razmerja tržaških Italijanov do Italije ravno tako važen za nadaljnji razvoj, pa je še važnejši kot prvi, je ta, da se je Trst zgodaj zavedal, od časa je odvisen njegov obstoj, namreč od velikega enotnega gospodarstva zaledja. To zaledje pa ni poseljeno z italijanskim ljudstvom, ampak s Slovani, Nemci in Madžari.

Revolucionarno leto 1848, je še najbolj razglašalo notranje življenje v mestu; kažejo se že prvi znaki nacionalne prebuje

slovenske in italijanske narodnosti. Z nacionalnim prebujanjem pa se je začel javljati tudi spor med obema narodoma. Leta 1848 so nastala v Trstu prva društva, predvsem dve italijanski društvi, namreč društvo »Giunta Triestina« (Tržaški odbor), ki je zastopalo trgovske koristi mesta in je bilo avstrijsko-kantsko ter imelo v programu zvestobo do vladarja in privržnost ustavi ter je smatralo avstrijsko mislo Trsta za jasno za črtno. Drugo italijansko društvo je bilo »Societa dei Triestini« (Društvo Tržačanov), ki ga je vodil tržaški zgodovinar Kandler in ki je šlo med svojimi člani več vodil bodočega separatističnega gibanja v Trstu. Tudi Slovenci so v tem letu že ustanovili svoj prvi slovenski časopis »Slavijanski rodoljub«, leto kasneje »Jadranski Slavjan« in društvo z imenom »Slavjansko društvo«.

Prvi znači nacionalne prebuje obeh narodnosti so se torej leta 1848 jasno, čeprav skromno pokazali. Jasneje so se zaznali, ko je začel odbor, ki je predstavljal mesto in vodil upravo, tega leta zahteval uvedbo italijanskega jezika na ljudskih in srednjih šolah ter obvezno uvedbo tržaščine v uradne liste. Tega leta je isti odbor prote-

stiral proti dvojezičnemu liceu, češ da v mestu prevladujejo Italijani. Tudi Slovenci beležijo tega leta borbo za uvedbo slovensčine v šole za slovenske otroke. Grof Fr. Stadion, glavni mesta, je dal v letih 1845 do 1852 tiskati celo šolske knjige za ljudske šole — za okolico seveda — v slovenskem jeziku (Glaser: Zgodovina slovenskega slovstva). Da bi ga pri tem vodili kakšni posebni nagibi do Slovencev, se sicer ne more trditi, ker je istočasno ertal iz članka Cesara Cantuja, italijanskega zgodovinarja, stavke: »Trst, pristanišče bodoče Slavije.« Toda kljub temu je kozmopolitični značaj mesta ostal in so ga priznavali celo sami Italijani. Tako piše Dall' Ongaro, ki je bilval tedaj v Trstu. Trstu in Tržačanom: »Italija Vas ne potrebuje. Italija ima dve pristaniški ob Sredozemskem morju in eno na Jadranu, ter preokuje Trstu bodočnost kot svoj bodnemu mestu, ki ne bo niti italijansko niti avstrijsko, ampak nekaj jadranski Hamburg«. Se zanimivejša je izjava bodočega vodje in začetnika tržaškega separatističnega gibanja, ki je dobilo ime Iredentizem. Pacifira Valuzija, ki leta 1848 piše: »Slušali boste govoriti morda celo grške trgovce, mi

smo Italijani, mi smo Nemci, mi smo Avstrijci, mi smo Slovenci, mi smo Tržačani. Zadržite ime je edino, ki točno ustreza položaju v Trstu, v katerem prevladujejo najrazličnejši elementi, ki so se vselili sem...«

Začetek iredentističnega gibanja, čigar najvažnejše geslo je bilo, da se Trst pridruži Italiji, je v tesni zvezi z ustanovitvijo kraljevine Italije in s tem enotne državne zgradbe na Apeninskem polotoku leta 1861. Sprva ni našlo to gibanje v Trstu niti med Italijani, pa tudi ne v Italiji, kaj prida odziva. Pomembno je postalo šele kasneje. To se je zgodilo, ko je Italija po dobrih treh desetletjih, združena in enotna, gospodarsko zelo napredovala in se povzpela med voilne imperalistične velesile v Evropi in ko je zaveš o enotnosti in moči pričela zajemati meščanske kroge in vlado, da je v nasprotju s prejšnjo miroljubno politiko začela na imperialistična pota, kar se je zlasti pokazalo med prvo svetovno vojno.

Slovinci so preživljali v tem času dobo svojega narodnega prebujanja. Doba »staborov« in njih zahteva po Zedinjeni Sloveniji, ustanavljanje društev s političnimi, kulturnimi in go-

Verdenikovima otrokoma iz Lešja je boter tov. Tito

Majšperk, 22. okt. (KP). Družina Verdenikova Franca, delavca tovarne volnenih izdelkov v Majšperku je bila danes središče tukajšnje pozornosti. Enajstletni in dvanajstletni otroku te družine je boter maršal Jugoslavije tov. Tito. Danes je bilo svečano vpisovanje rojstva novorojenčkov v matično knjigo, ki sta dobila ime Marjan in Marjana. Kot zastopnik maršala Tita je prišel na svečanost tov. dr. Jože Potrč, ki je bil na vseh zbirah volncev na območju občine Lešja soglasno izbran za kandidata za poslanca v Zvezno skupščino. Tlovskega zastopnika tov. dr. Jožeta Potrča je pričakovalo in v navdušenjem sprejelo nad 200 ljudi. Svečanosti je sledilo veliko predvratno zborovanje v dvorani Volnenke, s katerega so poslali tov. Titu pozdravno resolucijo.

Okrašena občinska hiša, matični urad v zelenju in zastavicah, praznično oblečeno ljudstvo, pionirji majšperške gimnazije z zastavicami v rokah, godba, zbrani predstavniki občine in množičnih organizacij ter delovnih kolektivov, vse to je bil zunanji videz priprave svečanosti, ki jo je dočakala delavska družina Franca Verdenika in žene Angele, doma iz Lešja, katerih dvojčema — 11. in 12. otroku — je sprejel botrovanje maršal Jugoslavije tov. Josip Broz-Tito.

V prijetnem razpoloženju je ob zvokih godbe ljudstvo čakalo na zastopnika tov. Tita. Z avtomobilom je prišel priljubljeni tov. dr. Jože Potrč, ki ga je ljudstvo navdušeno pozdravilo. Obstopili so ga zastopniki občine, Socialistične zveze in delovnih kolektivov, prosvetnih delavcev in pionirjev. Kmalu je bila praznično pripravljena dvorana matične-

ga urada nabito polna ljudstva. Svečanost imenovanja otrok je segla vsem navzočim v srce. Sinek je dobil ime Marjan, hčerka pa Marjana. Srečni mamici in očetu je čestital najprej v imenu botra tov. Tita. Tov. dr. Jože Potrč kot njegov zastopnik in jima izročil darila tov. Tita, nato pa so jima čestitali tudi predstavniki ljudske oblasti, množičnih organizacij in ostali navzoči. V kratkem nagovoru je tov. dr. Jože Potrč poudaril velik pomen družine v socialistični družbi in take svečanosti in želje staršem, da bi vzgojila Marjana in Marjanca v zvesto, socializmu predana, dobra državljana. Starše je obdaril tudi kolektiv Tovarne volnenih izdelkov, kateremu pripada oče Verdenik in hčerka.

V pripravljenosti botrovanja predsednika Jugoslavije tov. Tita delavskima otrokoma družine Verdenik vidi ljudstvo iz Majšperka ponovni dokaz njegove naklonenosti svojemu delovnemu ljudstvu.

Po tej svečanosti je bilo predvratno zborovanje v dvorani Volnenke, ki je poteklo v znamenju ogorčenega protesta našega ljudstva glede na krivični sklep angloameriške vlade o nameravani preustitvi cone A in Trsta v uravnotežilijskim imperializmom. Na zborovanju je tov. dr. Jože Potrč ljudstvo razločeval pojem socialistične demokracije in najzanimivejša svetovna in domača vprašanja, zlasti pa stališče Jugoslavije glede cone A in Trsta.

Z zborovanja je bila poslana predsedniku Jugoslavije tov. Titu naslednja resolucija:

»Dragi naš maršal Tito!

Ob priliki, ko se nahaja med nami tov. dr. Jože Potrč, ki je

kot vaš zastopnik prisostvoval botrovanju otrokoma delavca Verdenik Franca in Angele, smo skilicali veliko predvratno in manifestativno zborovanje.

S tega mesta, kjer nas je zbranih nad 300 iz vrst delavstva, kmečkega in vinčarskega prebivalstva, Vam pošiljamo prisrčne pozdrave, predvsem pa zagotovo, da zaupamo v Vaše vodstvo. Trdno smo prepričani, da je Vaše stališče glede Trsta pravilno, zato stojimo vsi kot eden pripravljeni braniti, kar je bilo in kar je naše.

Posebno nam je prijetno, da imamo v osebi Vašega zastopnika v svoji sredi tov. dr. Jožeta Potrča, kandidata našega okraja za poslanca v Zvezno ljudsko skupščino. Današnje zborovanje je bilo v znaku popolnega razumevanja našega delovnega ljudstva glede pomena bližnjih volitev.

Omeniti želimo še to, da iz vira pretežna večina našega tovarniškega delavstva iz vinčarskih vrst, saj smo na območju vinorodnih Haloz in Vas prosimo, da pravilno razumete našo zahvalo, ki pripada Vam in celotnemu našemu vodstvu, ker ste sprejeli vprašanje odprave vinčarskih odnosov. Svobodni ljudje, ki svojčas marsikje niso mogli živeti človeka dostojnega življenja, so Vam in nam vsem poroki, da bodo vložili vse svoje moči za zgraditve lepše bodočnosti in da bodo vsak čas pripravljeni stopiti na branik svoje domovine.

Smrt fašizmu - svobodo narodu!

Majšperk, 22. oktobra 1953.

Delovno ljudstvo občine Lešja

„Dan mrtvih“ in komemoracija v Ptuj

V nedeljo, 1. novembra t. l., se bodo v Ptuj na Kvedrovem trgu zbrali ob pol deveti uri delovni ljudje iz Ptuja in okolice in bodo v povorki odšli na Mesino pokopališče, kjer bo ob 9. uri žalna svečanost na Lackovem grobu, kjer bo govoril tov. Bračič Vladimir. Na grobove padlih borcev in žrtv minule vojne bodo središčne podružnice položile vence.

V času, ko nam ponovno preti italijanski imperializem in ko se ponovno ogrožajo pravice in življenje naših bratov v coni

»A« in Trstu, bomo tudi s številno udeležbo na tej svečanosti in z enotnostjo našega ljudstva dokazali, da bomo neustrašno in nasproti vsakomur branili naše bratstvo in svobodo in ne bomo nikomur dovolili, da bi barantal z našo zemljo in našimi življenji.

Vse množične organizacije so obljubile pomoč in sodelovanje v pripravah na to žalno svečanost in na vse žalne svečanosti v okraju.

Iz pisarne MO ZBNOV Ptuj.

Rojstva v ptujski bolnišnici

Longino Marija roj. Volmut, Ptuj, Prešernova 20, je rodila sina — Miroslava; Znidarič Matilda, Cernovc 15 — Zdenko; Ivančič Ana, Grabe 17 — Anjo; Zaje Katarina, Starše 75 — Anjo; Cafuta Terezija, Podlehnik štev. 81 — Ivana; Hriberšek Pavla, Apače 23 — Dragico; Cimerman Elizabeta, Sardinje 41 — Ido; Galun Angela, Stopno 2 — Steffko; Majhen Marija, Falič 54 — Terezijo; Malek Verona, Lešje — Vero; Stefančič Marija, Kidričevo — Dragico; Abram Magdalena, Ptuj, Ljutomerška 14 — Otmara; Koren Jožeta, Velika Varnica 79 — Ivana; Murko Marija, Svetinci štev. 4 — Janeza; Mlakar Katarina, Tržec 50 — sina, Lorenčič Marija, Grajenščak 73 — Jožeta.

Poroke v Ptuj

Levanič Karel iz Ptuja in Plešič Ana iz Ptuja; Podgorelec Ignac iz Ljubljane in Horvat Marija iz Ptuja.

Smrti v Ptuj

Plohl Terezija, roj. 1953, Ptuj; Bezjak Terezija, roj. 1876, Ptuj; Čeh Mihael, roj. 1898, Podvinci; Lorenčič Jože, roj. 1953, Ptuj.

Cene na ptujskem trgu

DNE 28. X. 1953

za liter, kilogram ali komad

Vrtnine: čebula 30, česen 150, fižol (luščeni) 40, hren 30, krompir 8—10, paradižnik 30, paprika 30, koleraba 20, karfižola 30, peteršilj 40, pesa (rdeča) 20, por 20, redkev 15, solata 20—25, špinata 40, zelje (rdeče) 10, zelje (v glavah) 3—5, zeler 40.

Maščobe: maslo (surovo) 400, zaseka 250.

Zitnice: koruza 25, proso 30, pšenica 35, zdrob (koruzni) 25.

Perutnina: kokoši 350—400, purani 500—800, piščanci 250—500.

Sadje: grozdje 60—70, hruške 30—35, jabolka 25, orehi 120.

Mlečni izdelki: mleko 20, smetana 100—120, sir 50—70.

Razno: gobe 80—100, gobe (lišči) 50, gobe (sivke) 40—50, jajca 12, kostanji 15—20, repe kisa 16, korenček (rdeči) 40, ohrovt 15.

CENE PRI ROŽNIKU, PTUJ:

Jabolka 28, hruške 20—25, orehi 120, kostanji 10, čebula 28, česen 90, krompir 8,50, kaša prosena 50.

ESPERANTSKI TEČAJ

V Ptuj je prišel 19. oktobra esperantski tečaj. Zanj se je prijavilo 10 interesentov. Zdal obiskuje tečaj 24 tečajnikov, večina učenci obrtne šole. Zato je tečaj v prostorih obrtne šole v ponedeljek in četrtek ob pol sedmi uri zvečer.

Vse kaže, da bo esperantski tečaj tudi v gimnaziji in osnovni šoli.

Interesente, ki nimajo časa obiskovati tečaja, vabimo, naj se vpišejo v dopisni esperantski tečaj.

Tudi esperantisti so poslali tov. Titu in Izvršnemu svetu FLRJ deklaracijo v zvezi s Trstom in bo za ogorčenje narodov Jugoslavije zaradi krivičnega sklepa angloameriške vlade zvedel ves svet.

VIČAVSKA POT NE DELA ČASTI LO MO PTUJ

Prebivalci Vičave in vsak, ki ga slušaj ali prilika zanese na vičavsko pot, se hudoje nad mestno občino, ki ničesar ne ukrene, da bi bila pot popravljena in da ne bi bila več takšno smetišče, kot je. Ker dosedanja ustmeni pozivi niso zalegli, se prebivalci Vičave javno obračunajo na LOMO, da v tem primeru čim prej nekaj ukrene.

TEDENSKI KOLBOAR

Sobota 31. oktobra — Gorazd
Nedelja 1. nov. — Dan mrtvih
Ponedeljek 2. nov. — Dušanka
Torek 3. novembra — Silva
Sreda 4. novembra — Karel
Četrtek 5. novembra — Savina
Petek 6. novembra — Lenart

RDEČI KRIZ SLOVENIJE

Mestni odbor Ptuj

VABILO

Vljudno vabimo vse Ptujčane in Ptujčanke, da se v počastitev »Tedna Jugoslovanskega rdečega križa« v čim večjem številu udeležite tradicionalne prireditve Rdečega križa.

AKADEMIJE

s peštrim sporedom, ki bo v petek, dne 30. oktobra 1953, ob 18.30 v Mestnem gledališču.

Tudi z udeležbo na tej akademiji pokažimo v sedanjem času svojo veliko državljansko zavest in enotnost.

Akademija je vstopnino prosta.

Služimo ideji mira!

Odbor

OBVESTILO

Mešani zbor delavskega prosvetnega društva »Svoboda« v Ptuj vabi v svoje vrste nove pevce in pevke na pevske vaje.

Prva pevska vaja bo v petek, dne 30. oktobra 1953, ob 19. uri v dvorani Zelezničarskega doma na Ormoški cesti.

Za odbor J. Gregorc

OBVESTILO

Avtobusni promet Maribor, poslovalnica Ptuj obvešča prebivalstvo med Ptujem in Zavrčom, da je s 29. oktobrom 1953 začel zopet redno voziti avtobus na progi Ptuj—Cirkulane—Zavrč—Ptuj, ki bo obratoval po starem voznom redu. — Iz pisarne poslovalnice Ptuj.

OBJAVA

Popravek k javni dražbi o prodaji hiš iz sklada splošno ljudskega premoženja na teritoriju Občinskega ljudskega odbora Starše.

1. Enostanovanjska hiša v Marjeti št. 16 prvotna cena 85.292.— se zviša na 304.150.—, zaradi tega, ker ni všteta strojna lopa.
2. Dvostanovanjska hiša v Staršah št. 31 prvotna cena 318.593.— se zviša na 509.691.—, zaradi tega, ker ni všteto zadnje gospodarsko poslopje.

Iz pisarne Obč. OL Starše

3 3/4 HEKTARA VELIKO VINOGRADNO POSESTVO nasajeno z najboljšimi trtnimi in sadnimi vrstami z 20 let stariimi stanovanjskimi in gospodarskimi poslopiji v mirnem kraju v Halozah takoj prodam.
Zunkovič Janko, Majšperk!

PREKLIC

Preključem trditve v zvezi s tatvino mojega dvokolesa »Lukens«, ki se nanašajo na Franca Šilaka iz Nove vasi pri Marku. Franc Cvetko, Nova vas.

PRODAM novo pohištvo. Vprašajte v Brstju 21.

PERILO vzamem v pranje na dom. Stupj 20.

POPRAVEK

V kritiki »Premiera Divjega lovca« v štev. 43 »Ptujskega tednika« z dne 23. oktobra 1953, bi se moral glasiti stavek »Hermilna Matjašec, ki nam je že zadnjič v vlogi Nime zapustila kot igralca začetnica mnogobetajoči vtis...« ne pa kot je pomotoma napisano »...v vlogi Veronike...«

Tistim, ki se jih tiče!

Goričnica, 27. okt. (RV). Pred novo sezono raznih prireditev, ki jih je največ ob zimskih večerih, se je vsakomur potrebno spomniti izkušnji, predlogov in nasvetov ljudstva naših krajev iz prejšnjih enakih sezon, ker si lahko edino tako prihranimo nazakele dnevice.

V novi sezoni si lahko po mojem mnenju glede na stare izkušnje največ obetajo glede udeležbe kulturno-prosvetnega uspeha organizac. ki nameravajo prebroditi sezono s prireditvami z bogatim kulturnim sporedom (pevske, godbeni koncerti, predstave). Takim organizacijam se ni treba bati, da bi se po njihovih prireditvah gosti zadrževali ob popivanju v prireditvenih prostorih pozno v noč ali celo do jutranjih ur. Brez bojazni lahko pričakujejo, da bodo imeli ob vsaki prireditvi veliko udeležbo mladine in odraslih, kar je bilo tudi doslej, ko ni šlo za prireditve, ki so končale s pijančevanjem, zapravljanjem in pretepanjem.

Drugače je s pričakovani pri organizacijah, ki se potrudijo organizirati prireditve in vabiti na nje članstvo in ostalo ljudstvo le takrat, ko je potrebno pridobiti s točenjem pijač in prodajo jestvin od ljudstva denarna sredstva. Razumljivo je, da se za take prireditve ne zanimajo starši, ki jih veselice v

to ali ono korist niso nikdar navduševale in ki zaradi tega na nje tudi niso puščali svojih otrok.

O teh dveh izkušnjah morajo tudi pred to sezono temeljito razmisлити vse organizacije. Tega vprašanja ni težko rešiti, kjer se organizacije ne bojijo organizirati domačih nastopov in povabiti v svoj kraj goste iz bližnjih krajev ter zainteresirati ljudstvo za pevske in godbene koncerte, gledališke igre in drugo, kar je lahko v razvedrilo in zabavo vsemu ljudstvu.

Večkrat je mogoče slišati pripombe ljudstva, da je še vedno preveč gostlin. Na drugi strani pa je treba to zopet preslišati, ko še k temu mnogo pripomore organizacije s svojimi veselnicami, kjer gre prav tako za to, da se prodaja čimveč pijač in jestvin, čeprav v korist društvene blagajne. Ni čudno, da pride ob tem večkrat do pretepanja, ki povzroči več škode zdravju prizadetih kot znaša vrednost, ki jo pridobi blagajna organizacije.

V novi sezoni bi morali vplivati na to, da bi ostale ljudem, ki jim je največ do pijače, na razpolago le gostilne, ostalim pa

bi morali predvsem omogočiti razvedrilo in zabavo s takimi prireditvami, ki bodo neposredno v korist ljudstvu in ki bodo doprinesle organizaciji dostojno pridobljena finančna sredstva.

Sezone prireditev tokrat nismo ravno dostojno začeli. Pretepi na veselicah v Goričnici, na Polensaku in v Borovcih 11. oktobra t. l. resno opozarjajo, da je odveč vedno znova ponavljati s prirejanjem veselice stare napake iz prejšnjih let, nato pa pisati o nekulturnem obnašanju posameznikov, ki kvarijo na veselicah razpoloženje s pretepanjem izvajanjem in iskanjem prilike za obračunavanje z udeleženci prireditve.

Pri vsem je potrebnih nekaj zglednih društev, ki bodo vsem ostalim pokazala pot iz dosedanje prakse in ki bodo najprej pri sebi odpravila navado pridobivanja sredstev z veselnicami. Nedvomno jim bodo organizacije rade sledile, ker bodo za kulturne prireditve med ljudstvom našle več opore in razumevanja ter udeležbe kot za veselice.

Naše organizacije nimajo le namena vzgajati, temveč dvigati kulturno stopnjo vsega delovnega ljudstva, ki mu je razvedrilo in zabava ter izobraževanje enako potrebno kot redno, naporno in pridobno delo.

spodarskimi smotri, vse to je močno uplivalo tudi na Slovence v Trstu, torej tam, kjer so smatrali Slovence že za italijanizirane. Pričeli so izdajati številne časopise, tednike in mesečnike, dokler ni začela 1876. leta izhajati »Edinost«. V prvi svoji številki pravi med drugim, da »bode naroden list in tedaj bo odločno odbijal sovražno napade na slovensko narodnost, naj dohajajo od kogar koli si bode; potezal se bo za to, da se našemu jeziku da v šolah, pisarnicah in javnih zavodih tista pravica, katere mu pristuje po ustavnih določbah in naravi.« Leta 1880 se je ustanovila »Delavska zveza«, ki je bila skupna organizacija vsega tržaškega delavstva brez razlike narodnosti. Leta 1890 pa se je ustanovila samostojna slovenska delavska socialno-demokratska stranka, ki je pričela izdajati svoj list »Rdeči prapor«. Leta 1897 je začel izhajati v Trstu prvi slovenski ženski list »Slovenka«.

Prebujenje Slovencev, ki je bilo za Trst brez dvoma najvažnejši dogodek v teku njegovega nacionalnega razvoja, je sledilo naglemu razvoju Trsta kot trgovskega mesta. Slovenci in Trst so dosegli do prve svetovne vojne v gospodarskem, političnem in kulturnem pogledu velike stvari. Zelo so se opo-

možili gospodarsko, ustanovili svoje banke (Jadranska banka, Podružnica Ljubljanske kreditne banke, skušali ustanoviti svojo večjo paroplovno družbo in imeli vrsto zadrug. Dalje so ustanovili celo vrsto zasebnih šol, kar jim država ni hotela dati državnih, razen v okolici. Dalje so zahtevali svoje srednje šole, zgradili so si v središču mesta l. 1904 svoj »Narodni dom«, ki je postal središče slovenskega nacionalnega gibanja v Trstu, imeli so svoje gledališče ter tik pred zlomom okoli 200 nacionalnih in kulturnih organizacij. V središču mesta je obiskovalo v letu 1916 slovenske zasebne šole 4488 otrok. Slovenci so pričeli tvoriti nacionalno zavodno gospodarsko politično enoto, ki si je krepko utirala pot k enakopravnosti. Poleg italijanskega se je v mestu vedno bolj pogosto slišal slovenski jezik. Že do prve svetovne vojne je postalo očitno, da Slovenci niso prihajali več v Trst kot izgubljeni posamezniki, ampak kot ljudje, ki so čutili, da pripadajo v kraj, kjer bodo kot doma, in kar je najvažnejše, da bodo s svojim domom najtesneje povezani. Italijanski značaj mesta so odslej vzdrževali le priseljenci iz Italije. Tudi delavstvo ni mirovalo in je postajalo vedno močnejše; v Trstu

smo dobili sploh prvo slovensko delavsko organizacijo.

Po ljudskem štetju iz l. 1910 je prebivalo v Trstu 229.510 ljudi, od teh 118.959 Italijanov in 59.319 Slovencev in Hrvatov. Omeniti moramo, da so se v Trstu vršile velike zlorabe pojma »občevalni jezik« in da so pri uradni reviziji našli 22.550 ali 36,4 % Slovencev in Hrvatov več kot prvotno. Več statistikov je ugotovilo, da se je število Slovencev in Hrvatov v Trstu gibalo med 82.000 in 83.000, število Italijanov pa okrog 100.000. Ostali procent pa je odpadel na Grke, Armence, Nemce in druge. Po krivi pa je Trst pretežno slovensko mesto. To je nesporno dejstvo, o katerem obirno pišejo mnogi zgodovinarji in etnografi. Da je večina italijanskega prebivalstva slovenskega izvora, pričajo tudi slovenski priimki Italijanov v Trstu. Fašizem, ki je skušal to dejstvo prikriti, je uzakoniil nasilno spremembo vseh slovenskih priimkov in imen v italijanski obliko. Na tisoče oseb je tako moral spreminiti svoj rodniški priimek. Prikrivanje resničnega etničnega stanja je šlo tako daleč, da so morali izbrisati ali spremeniti slovenske napise in imena celo z nagrobnih kamnov. (Dolje sledi)

POZORI! POZORI! OBVESTILO

Obveščamo podjetja, ustanove in vse ostale lastnike motornih vozil, da smo ponovno odprli v Ptuj, Na Pristanu (dvorišče klavnice in priprege) pokrito

AVTOPRALNICO.

ki bo strankam vsak dan od 7. do 16. ure na razpolago.

Podjetja in ustanove se lahko poslužujejo naročilnic z mesečnim obračunom, ostali pa plačajo uporabo pralnice sproti.

Ključ pralnice in vse ostalo dobite pri upravi klavnice.

Zadružništvo v okraju

V KRAVKEM

V Ptuj je bil 20. oktobra t. l. polletni občni zbor OZZ z obravnavo o delu voljenih organov OZZ in KZ, o delu upravnih odborov KZ, o živinoreji, vinogradništvu, sadjarstvu in poljedelstvu glede na sklepe letnega občnega zbora, ki se niso v celoti izvršili.

Polletna občna zborna v KZ Stojanci in Cirkulanah in Ormožu so KZ, ki imajo agilne upravne odbore. Polletni občni zbor je uspel, ker je bil dobro pripravljen.

V Gajevcih, Cirkulanah in Ormožu so KZ, ki imajo agilne upravne odbore. Polletni občni zbor je uspel, ker je bil dobro pripravljen.

V okraju je 44 živinorejskih odsekov, ki pripadajo 4 sektorjem živinorejskim odsekom: Ormož, Gorišnica, Lovrenc na Dravskem polju in Ptuj. Prednjoč sektorja Ormož in Gorišnica s medzadružnimi sestanki živinorejcev in v vplivom na delo živinorejskih odsekov.

Zadružna živinorejska služba je poskrbela, da je v rodovnik sprejetih 920 plemenskih krav in registriranih 156 glav naraščaja. Odbori plemenske živine še niso pristopili KZ Vurbek, Stare, Desternik, čeprav živinorejci sami kažejo za to zanimanje. Drugače je na področju KZ Zavrč, Sela in Polenščak, kjer se živinorejci ne razumejo smisla odbora plemenske živine.

Na dveh živinorejskih razstavah v Markovcih in Ormožu za živinorejski center Gorišnica in Ormož je bilo prikazanih nad 200 glav rodovniške živine zelo dobre kvalitete. Na razstavah je bilo razdeljenih živinorejcem kot nagrada in spodbuda za nadaljnje načrtno delo v živinoreji din 289.500 nagrad, ki so jih prispevali: OLO 60.000, OZZ 50.000, KZ Ormož 69.000, KZ Obrež 20.000, KZ Središče 20.000, KZ Markovci 20.000, KZ Bukovci 8000, KZ Cirkulane 7000, KZ Stojanci 10.000, KZ Moškanjci, Gajevci, Gorišnica, Podgorci in Muretnici skupno 35.000.

Zadružna živinorejska služba in Okrajni ljudski odbor sta organizirala licenciranje plemenjakov. Od 235 privedenih bikov je bilo licenciranih samo 105 bikov. Pri 20.000 plemenskih kravah in telcih je to število premalo. Dokupljenih je 23 plemenskih bikov, 17 plemenskih bikov je zaradi bolezni odšlo v zakol. Največ plemenskih bikov imajo KZ (73), državnih je 10 in 18 privatnih. Primenjkuje najmanj 50 plemenskih bikov. KZ Velika Nedelja je s prodajo edinega bika na svojem področju močno prizadela živinorejo. Pri 63 plemenskih marjarskih nastaja potreba po vzreji naraščaja plemenjakov. To skrb bodo prevzela socialistična gospodarstva.

Ptujski okraj v konjereji kljub vsem težavam prednjači v Sloveniji. OZZ namerava v okviru živinorejskega odbora osnovati pri OZZ posebno posredni konjerejski forum.

Goveje živino v okraju najbolj ogroža bolezen »Trihomonas«, kar je ugotovljeno pri veterinarstvih in bakterioloških pregledih vseh plemenskih bikov, ki jih je organizirala zadružna živinorejska služba. Od 130 pregledanih bikov je ugotovljena bolezen »Trihomonas« pri 39 bikih. Da bi čimprej in čim učinkoviteje preprečili širjenje te bolezni, je poklicana v okraj na pomoč ekipa Centralnega veterinarskega zavoda v Ljubljani in veterinarske bolnice v Celju. Za nabavo instrumentov je OZZ prispevala 500 tisoč din. Predvidoma bo pregledana vsa goveja živina. Uspeh bo zagotovljen, če bodo skrbno podprli KZ, okrajna veterinarska služba in živinorejci sami. To bo najvažnejše bodoče delo živinorejskih odsekov KZ zraven izvajanja selekcije.

Ptujski veterinarski ambulantni osemenjevalni postajo, ki ima lastne plemenjake za odvzem semena in vse potrebne instrumente bo z ustanovitvijo 4 osemenjevalnih postaj na sedežih veterinarjev lahko umetno osemnila skoraj polovico krav. Znatno bodo pri tem v pomoč tudi krožne proge. Za veterinarsko službo primanjkuje žal strokovnega kadra. Glede na resne probleme veterinarske službe v okraju je počen predlog Centralnemu veterinarskemu forumu pri Gospodarskem svetu LRS, da bi

se resno lotil rešitve teh problemov.

Odbor za poljedelstvo in mehanizacijo pri OZZ šteje 12 članov. Ustanovljen je bil 7. maja 1953. Doslej je na dveh sejah obravnaval predvsem vprašanje semenske službe, delo poljedelskih odborov pri KZ ter vprašanja v zvezi s mehanizacijo poljedelstva.

Med odbori za poljedelstvo in mehanizacijo pri KZ prednjači odbor v Moškanjci, ki se resno lotiva problemov v zvezi s semenjem, umetnimi gnojili in drugim.

Komisija za priznavanje semenskega blaga je na področju ptujkega okraja letos priznala 173 ton semenskih žit, in sicer 74 ton pšenice sorte Ul, Bavarska kraljica ter Profilux, 64 ton semenske rži sort Dregler, Petkus, Mökler, 25 ton ječmena sorte Peragis in Verter, 10 ton semenskega ovsa sorte Smrekar in Zlati dež. Priznanih je tudi 500.000 kg semenskega krompirja. Vse to semensko blago je namenjeno kmetovalcem in večinoma tudi že odprodano.

20 strojnih odsekov KZ s preko 35 različnimi kmetijskimi stroji se bori za nove uvožene kmetijske stroje. Nekateri odseki so jih že dobili. Vrednost novih investicij v kmetijske stroje znaša 45 milijonov dinarjev. KZ se premalo brigajo za tozadevna finančna sredstva in za devize, ki bi jim omogočile nabavo potrebnih strojev. Ponekod še ni zadostnega razumevanja za organizirano službo kmetijskih strojev, smisla za čuvanje strojev in evidence nad njihovimi uslugami.

Vinogradništvo v našem okraju bo rentabilno šele, ko bo dvignjen pridelek vina vsaj na 40 hl kvaliteta pridelka po 1 ha vinogradiške površine pri istotemnem znižanju ročnega dela na največ 1000 ur na ha. Šele ko bomo s manjšimi stroški pridelali v okraju 1200 vagonov vina, bo vinogradništvo zopet predstavljalo lep vir do-

hodkov za naše vinogradnike, dotlej pa bo v breme našega kmetijstva.

Tekom 10 let bo potrebno v našem okraju obnoviti okrog 1200 ha vinogradov, kar pomeni 100 ha po letnem načrtu obnove. Za oskrbo obnovljenih vinogradov s prvotnim trsnim materialom, bo moralo biti v okraju najmanj 15 matičnjakov, 10 ha trsnic in 13 ha visokoselekcioničnih matičnih vinogradov za pridelavo cepičev. Temu namenu bo služilo 36 ha zemljišče zadruge Osojnik v Mostnem vrhu, kjer je že nasajenih po ha matičnjaka visokoselekcioničnih podlag, uvoženih iz Francije. Na tej površini bosta 2 ha matičnjakov, 3 ha klonskega matičnega vinograda, ostalo pa bodo vinogradi, na katerih se bo nadaljevala selekcija. Na Bregu bo povečana površina dosežane trsnice Vinarske zadruge za nad 4 ha. Zaradi elementarnih nesreč in tehničnih težav matičnjaka in trsnice ne bodo koncentrirani, temveč bodo na 5 mestih — Ptuj, Ormož, Zavrč, Podlehnik in Juršinci. Za to bodo skrbela Vinarska zadruška Ptuj, Vinarska zadruška Ormož, KZ Juršinci ter Kmetijski gospodarstvi Zavrč in Podlehnik.

Za obnovo vinogradništva bodo, kot se obeta, v najbližji bodočnosti na razpolago velika finančna sredstva in bodo na razpolago vsem sektorjem lastništva, predvsem pa tām, kjer bodo najprej pripravljene črtno obnovljati vinograde ne glede na lastništvo. Pred vinogradniškimi odseki so velike naloge in največ bo od njih odvisno, kdo bo pri obnovi prvi in kdo zadnji.

Za obnovo sadjarstva v okraju bo poleg obstoječih drevesnic na okrajnem posestvu Podlehnik takoj ustanovljena še druga drevesnica na zemljišču posestva Makole, na Ptujski gori za pečkasto sadje in večja drevesnica za koščasto sadje na zemljišču zadruge »Osojnik«. Vse kaže, da bodo nove drevesnice prihodnje pomlad v polnem razmahu dela.

Za obnovo sadjarstva v okraju bo poleg obstoječih drevesnic na okrajnem posestvu Podlehnik takoj ustanovljena še druga drevesnica na zemljišču posestva Makole, na Ptujski gori za pečkasto sadje in večja drevesnica za koščasto sadje na zemljišču zadruge »Osojnik«. Vse kaže, da bodo nove drevesnice prihodnje pomlad v polnem razmahu dela.

Za ženo in gospodinjo

V vsaki hiši je potrebna lekarna

Slehnerni dom potrebuje majhno domačo lekarno. Potrebna je v mestu, še bolj pa na vasi, kjer ni v bližini zdravnik.

Najpripravnejše je, če si domačo lekarno uredimo v omari, pritrjeni na zid. Omarica naj ima predale in naj bo približno 75 cm visoka, 45 cm široka in 35 cm globoka. Kdor si jo težko nabavi, naj si uredi lekarno v omar.

Kaj naj bo v taki domači lekarni? Vsekakor ne ostanki zdravil, ki smo jih nekdanje uporabljali, kajti mnoga zdravila se s časom pokvarijo, marsikdaj pa se zgodi tudi, da pozabimo proti kakšni bolezni služijo. V lekarni pa imejmo 1 ali 2 skatlici aspirina in piramidona, ki se ju bodo družinski člani posluževali med glavobolom, revmatizmi težavami ali proti vročici zaradi prehlada oziroma zobobola. Naj ne manjka tudi vročična grenke soli ali manjša steklenica ricinovega olja proti zaprtju, 1 do 2 žlički ricinovega olja ali kavna žlička grenke soli bo dovolj, da si prebavo spet uredite. Poleg ricinovega olja naj bo steklenička s finim jedilnim oljem. Le tega bomo uporabljali proti trganju v ušesih — olje nekoliko segrejemo in vlijemo nekaj kapljic v uho (uho nato zamašimo z vato) — in proti opeklinam. Olje namreč blaži bolečine in prepreči infekcijo rane, nastale ob nesreči. Jed nam bo služil, če si odgrne mo kožo ali se laže poškodujemo. Poškodovano mesto lahko prevlečemo z vato, namočeno v jod. V iste vrste nam bo služil sulfanilamidni prašek, medtem ko bomo sulfanilamidno mast uporabljali za krasne, gnojne rane, prišče in zrele tvore. Burrove tablete bomo uporabljali za otekline, udarjena ali vneta mesta, 1 do 2 tableti raztopimo v hladni vodi, ki jo uporabljamo potem za obkladke. Za večje rane pride v poštev hiperol ali zrnca hipermangana, raztopljena v vodi. Srčno nevrozni in sploh živčni ljudje naj si ne pozabijo nabaviti stekleničko valeriane, 15 kapljic v kozarcu vode zadostuje za pomiritev. Salimik je odlično sredstvo za osveženje. Če ga nimamo v domači lekarni, dajmo nezvestnemu pod nos stekleničko močnega kolonskega vode. Dalje naj bo v domači lekarni 1 do 2 zavoja

vate, 2 do 3 zavoji gaze, s katero obdamo rano. Če gaza ni sterilna, jo steriliziramo sami z vročim likalnikom. Imejmo pa med zdravili tudi nekaj zavojev za previjanje ran in za preprečevanje močnih krvavitev. Kadar so ranjene vene, tedaj zvežemo mesto pod rano, kadar

Kako se oblači gospodinja doma

Zenska, ki ima čut za ličnost in snago, tudi doma ne bo nikdar zanemarjena in površno oblečena. Vse, kar ima na sebi, mora biti snažno in okusno, tako da se ne bo zdrnila, če nadomoda kdo potrka ali pozvonil, da se ji potem ne bo treba pred gostom opravičevati. Takšno opravičevanje je za gospodinjo in za gosta mučno, slabega vtisa pa, ki ga je napravila njena zanemarjena zunanjost, prav nič ne popravi. Če se nam že kaj takega pripeti, je najbolje, da molčimo in raje pazimo, da nas v bodoče nihče več ne preseneči.

Noben gospodinj in ne sme biti odveč, kako se bo za dom okusi in primerno oblekla. Ni namreč res, da je doma vse dobro. Gospodinja, ki tako misli ali celo govori, omalovažuje svoj poklic ali na skuša opravičiti svojo zanikrnost. V napačni domnevi, da prihrani bogve kaj, ako ponosi doma vse obleke, ki niso več za njo, hodi po hiši v volnenih ali pa svilnenih oblekah, ki z ozirom na blago in kraj za gospodinjstva dela niso niti najmanj primerno. Volneno in svileno blago je namreč silno občutljivo in se ne sme prevečkrat prati. Mimo tega je pa tudi popolnoma naravno, da se ženska v obleki, ki je bila namenjena na izprehod, ne more pri delu neovirano gibati. Bolj pametno in varno je, da zastarele in ponošene obleke rajši prenameniš na druge priliko, za dom pa kupimo ceneno pralno blago, iz katerega si naredimo obleko lahko kar sami.

Nobenega dvoma ni, da je kakor za vsak drug poklic, tudi za gospodinjstvo potrebna primerna obleka, ki mora ustrezati svojemu namenu in biti torej prikladna za vsa gospodinjstva opravila.

Kmečki in delavski sinovi v službi JLA

Pred poldrugim mesecem smo se kot rekruti poslovili od doma, od svojih staršev, prijateljev in znancev. Da, pozvala nas je častna JLA v svoje vrste, da se usposobimo in da spoznamo njen karakter, tehniko orožja, da se prevzgojimo in da pridemo iz nje zreli ljudje, da bomo znali ceniti življenje, človeka po človeku in sploh današnjo človeško družbo, da se usposobimo, da lahko vsak čas stopimo na branik naše socialistične domovine.

Ko smo se kot rekruti vojakov prvič oblekli v vojaško obleko, se nam je res to zdela velika sprememba v življenju. Življenje v JLA se res razvija tako dosledno, natančno in disciplinirano. Vsako jutro imamo jutranjo fizikulturo, kjer se razgibajo vse mišice naših teles. Fizikultura je slehernemu vojakov potrebna. Lažje prenaša vsakodnevno naporno vežbanje. Prejeli smo že tudi orožje, ki ga vestno čuvamo, ker vemo, da ga je plačalo naše delovno ljudstvo. Naša JLA nas je pozvala v dvo-

letno šolo, v kateri se kulturno, vojaško in politično usposabljam. Prisegli smo že našemu ljudstvu, kar je največja čast in ponos vsakega vojaka. Obljubili smo, da bomo vestno čuvali bratstvo in enotnost naših narodov in pridobitve naše NOB. Kot novi vojak častne in močne JLA smo si zadali nalogo, da se bomo vestno učili vojaškega znanja, ker bomo s tem največ doprinesli naši socialistični domovini. Med nami vojak se ne gleda na narodnost, razvija se prijateljstvo, ker vemo, da je bratstvo in enotnost važna vez med našimi narodi. Do izraza je prišlo prav danes to bratstvo in enotnost, ko se je narod složno uprl in demonstriral proti zahrbtni in nesramni trgovini, ki jo vodijo ZDA in Anglija. Tudi naša gardistična enotnica je demonstrirala proti tej nagradi, ki jo hočejo dati ZDA povampirjenemu italijanskemu fašizmu. Rimskega imperializma ni zadostil povest življenja. Italijanski imperializem in

fašizem bi se naj dobro zavedala, da tu živi žilav narod, ki se ne da varati na veka. Našemu delovnemu ljudstvu zagotavljamo, da smo pripravljeni braniti naše brate, ki so dolga leta trpeli pod rimskim imperijem.

Albin Kaučič
V. P. 1883-13
Han-Pijesak

peso v svežem stanju, kuhanim krompirjem in korenjem, kletnim apnom in svežimi konjskimi figami, ki jih prašiči odlično prebavljajo in izkoristijo približno tako kot korenje. Krmo so pokladali v obliki goste kaše, čez nekaj časa pa so dajali prašičem sveže vode.

SLOVENSKI PREGOVORI IN REKI

Za časa začne žgati, kar misli kopriva postati.

Dokler kri po žilah teče, naj se človek domu ne odreče.

Rajši stokrat umreti, kakor delati žive dni tlako ponosnemu gospostvu.

Ura zamujena se ne vrne več nobena.

Zakelj je prazen pa greva narazen.

Eno leto mora izslužiti, ako bi tudi drva sekali na človeku.

Ne očitaj mrtvecu, prav vsakdo je napravil v življenju kaj dobrega. Se uš je koristna, čeprav grize.

I mene i tebe je mati dojila.

Nekateri človek je visok, kakor bi svet na njem stal.

Ako kupuješ, česar ne potrebuješ, boš prodajal, česar potrebuješ.

Resnica je godlja, vendar so ji gosli na glavi rezbili.

Od mladega drevesa vejico še lahko odčesneš, od starega je moraš odsekati.

Dostikrat majhna iskra naredi velik ogenj.

Iz lesnika je lahko še prav dobro drevo in dober sad.

Italijanski vojak pobegnil v Jugoslavijo

Nova Gorica, 29. okt. (Tanjug). Italijanski vojak Antonio Carda iz Sista v provinci Kalabrija je pobegnil preko meje v Jugoslavijo. Ta vojak je pripadal diviziji »Mantova« in je bil na obmejni karavli na vrhu Sabotina, od koder je prešel mejo blizu Kojškega v Goriških Brdih ter se predal jugoslovanskim obmejnemu organom. Ob tej priložnosti je poudaril, kako moralo italijanskega vojaštva, ki je nagnjeno ob jugoslovanski meji. Dejal je, da se italijanski vojak ne želijo boriti.

NE PRESTRASITE SE NENAPOVEDANEGA GOSTA

Če hočete, da se bodo gostje v vaši hiši dobro počutili, morate gledati predvsem na to, da se boste tudi vi dobro počutili kot gostitelja. Nič ni gostu mučnejše, kakor da mora gledati, kako gostiteljica vsa zbežana in upehana leta iz sobe v kuhinjo in iz kuhinje v sobo. Če skod priprta vrata sliši vznemirjeno šepetanje med otroki, ali pa še celo prerekanje, je vsa iz sebe in ne ve kaj bi storila, ali ostala pri gostu ali zletela v kuhinjo in pomirila razgrajajoče otroke. Naj vas obišče kdorkoli, glejte predvsem na to, da ostanete mirni in da gre vse v hiši svojo običajno pot.

Sedaj pa še nekaj, s čimer si premnoga gostiteljica beli glavo. Kako bi postregla svojemu gostu? Marsikatera je zaradi tega večkrat v zadregi. Prav vsakemu gostu brez izjeme lahko postrežete s čajem, kosom kruha ter presnim maslom ali marmelado, s kozarcem malinoveca, limonade ali pa postavite pred gosta košarico sadja z domačega vrta. V velik učinek bo vsakemu obiskovalcu še tako skromen prigrizek, če ga servirate z mirnostjo in vednim obrazom, medtem ko še tako rafinirano servirana poslastica na katero je moral čakati cele pol ure in mu jo gostiteljica postavi na mizo z vznemirjenim obrazom in tresočimi rokami, slabo vpliva na gosta.

Kadar na gostiteljica ve, da jo bo kdo obiskal, naj gleda predvsem na to, da ima ob njegovem prihodu že prigrizek, s katerim mu namerava postreči, pripravljen. Le tako bo lahko mirnega srca in zbranih misli sedla h gostu in se posvetila samo njemu ter ji ne bo treba begati po kuhinji in sobi in se predajati mislim, s čim neki bi mu postregla.

Pitanje prašičev

V naših krajih poznamo tri vrste ptičev: stare šeparje, enoletnike in prutarje.

Starega šeparja spijamo iz več let stare plemenske svinje ali rezanega merjasa. Merjase je treba dati rezati vsaj 5 do 6 mesecev pred zakolom, prav tako pa tudi svinje, ker bi sicer v času pitanja z bukanjem izgubljale na teži. Na splošno teh svinj ne začnemo pitati, če so preveč mršave, temveč jih je treba prej dobro popraviti, da so potem sposobne tvoriti mast. Da bi to dosegli, jih moramo dva ali tri mesece pred pitanjem izdatno krmiti v hlevu ali na paši z mlado deteljo ali travo. Potem šele začnemo s pitanjem.

Kot osnovna krma za to vrsto živali so v zadnjih letih priporočali živinorejski strokovnjaki krompir in korenje ter v manjši meri tudi peso in repo. Repa ugodno vpliva na prebavo, ker čisti črevesje in daje tek. Seveda je potrebno tudi močno krmilo, za kar služi zdrob, koruza, ječmen ter krmilna moka. Če krmimo z velikimi količinami krompirja, bo mast ptičarja

imela rumenkasto barvo. Vendar zaradi tega ne bomo pokladali manj krompirja, če nimamo dovolj znate hrane. Pokladati celo koruzo ni priporočljivo, ker je živali večji del ne prebavljivo. Prav tako dobro pa ni, če se koruzni zdrob prekuhava; najboljšje je pokladati surovega. Krma naj bo v obliki goste kaše, ki ji dodamo drobno zrezane repe, pese ali korenja. Krmi ne sme manjkati mineralnih sestavin; zato dodajamo dnevno po 10 do 20 gramov kladnega apna. Živali ne smejo trpeti žeje, zato jim kakšno uro po krmiljenju damo piti sveže vode.

Bolj kot te vrste svinj pa je v navadi krmiljenje eno- do poldrug letnih svinj, ki so se čez zadnjo zimo, pomlad in poletje krmili samo za rast in se pitanje začne šele v naslednji jeseni. V tem dolgem času jim pokladamo krmila kot je pesa, korenje, fižolove luščine, od pomladi dalje pa tudi z zeleno krmo. Dodamo še malo otrobov, žitnega zdroba, krmilne moke ter okrog 10 odstotkov beljakovinskih krmil.

Do jeseni dorastejo takšni prašiči na okrog 90 kg teže in tedaj jih začnemo pitati. Krma za pitanje je večji del krompir, nekaj korenje ter 1 kg žitnega zdroba, ko pa so težji, pa po 1½ kg na dan. Koruza pri pitanju največ zaleže, vendar jo v drugi polovici pitanja vsaj delno nadomestimo z ječmenom. Koruza namreč da bolj mehko slanine in mast, ječmen pa bolj čvrsto, pa tudi na kakovost mesa ječmen zelo ugodno vpliva. V treh mesecih pitanja dosežemo pri takšnih prašičih okrog 170 kg, ki imajo poleg lepe koščine slanine tudi okusno meso za vsako uporabo.

Pršutarji so šest do deset mesecev stari prašiči, ki so ob posebnem dobri krmil hitro zrastle ter dosegle tudi do 90 kg teže. Odlikujejo se po finem mesu. Te vrste prašiče začnemo pitati ko so težki okrog 30 kg. Med pitanjem takšni prašiči se močno rastejo. Zaradi tega mora biti v krmi poleg krompirja, korenja, ječmena, ovsa, koruze itd. tudi dovolj prebavljivih beljakovinskih krmil, kot je mleko, otrobi, ribja moka, lanene tropine. Krmiljenje z deteljo je dobro zaradi tega, ker prašiči pozneje pri pravem pitanju radi in veliko jedo. Dodajati pa moramo tudi zmes žitnega zdroba, ki mu primoramo 10 odst. ribje moke ali 15 odst. lanenih tropin. Ko dosežejo prašiči 50 kg, jih na krmilimo s krompirjem, ki mu dodamo nekaj korenja ter še okrog 1 kg mešanega žitnega zdroba.

Za vse vrste prašičev seveda velja, da mora biti krma le posoda čista, svinčak suh in nastlano ležišče. Prašiči morajo imeti mir, posebno po jedi, da laže prebavijo hrano. Zadnji mesec pred zakolom prašičev ne izpuščamo ven. Krma ne sme biti vroča, ker se s tem pokvari prebavni tok, lahko pa je topla ali normalno hladna.

Na nekaterih kmetijskih posredstvih v Sloveniji so v zadnjem času v reji prašičev dosegli največje uspehe s tem, da so pokladali poleti čim več detelje ali lucerne v svežem stanju, pozimi pa posušeno in zdrobljeno, v dobi pitanja pa z na drobno narezano repo in

Ameriške oborožene sile ostanejo v Evropi

Pariz, 29. okt. (AFP). Glavni tajnik organizacije Atlantiskega pakta lord Ismay je na tiskovni konferenci dejal, da mu je uradni predstavnik ZDA v Atlantiskem paktu v imenu svoje vlade sporočil, da ZDA svojih oboroženih sil ne bodo

umaknile iz Evrope in da bo organizacija Atlantiskega pakta ostala podlaga ameriške strategije politike. Do te izjave je prišlo v zvezi z govoricami, da bodo ZDA zmanjšale število svojih čet v Evropi.